

Voorstel aan het AB

Van	Dagelijks Bestuur	ID-nummer	2019-1085923975-99
Portefeuillehouder	Leden van het Dagelijks Bestuur		
Onderwerp	Directierapportage 2 ^e kwartaal 2019		
Agendapuntnr.	3.1	AB-vergadering	18 september 2019

Voorstel

Overeenkomstig het voorstel van het Dagelijks Bestuur:

1. De bijgevoegde Directierapportage 2^e kwartaal 2019 vast te stellen;
2. Het uitgavenbudget in 2019 te verlagen met € 8.001.710 tot € 41.515.290;
3. De bijgevoegde concept-brief aan Waterschap Limburg omtrent de Directierapportage 2^e kwartaal 2019 vast te stellen.

Samenvatting

Overall gezien laat het 2^e kwartaal een vergelijkbaar beeld zien als het 1^e kwartaal 2019. De basis van de resultaten voor wat betreft zowel planvorming, prestaties en financieel zijn goed. In tegenstelling tot het 1^e kwartaal is het 2^e kwartaal 2019 afgesloten met een negatief exploitatieresultaat veroorzaakt door de vorig kwartaal reeds aangehaalde slibproblematiek en lagere baten doordat de ontvangst van de baten voor beheer/onderhoud gemalen gemeenten een maand te vroeg zijn gepland. Het negatief exploitatieresultaat tot en met het 2^e kwartaal bedraagt inclusief de batencorrectie effectief € 0,8 mln., overeenkomend met 2,3% ten opzichte van de begrote netto kosten tot en met het 2^e kwartaal. De problematiek gerelateerd aan het niet, respectievelijk beperkt kunnen afzetten van slib, is een landelijk probleem, leidt tot extra kosten en wordt in de toelichting en bijlagen verder toegelicht. De andere bedrijfsvoeringskosten zijn conform begroting. Het totale investeringsuitgavenniveau bedraagt inmiddels meer dan € 20 mln., het hoogst gerealiseerde uitgavenniveau gedurende de 1^e helft van een jaar in meer dan 10 jaren. Dit uitgavenniveau vertoont een afwijking kleiner dan 10% ten opzichte van de raming. Overall gezien worden de zuiveringsresultaten gehaald. Zoals reeds in het 1^e kwartaal gerapporteerd wordt de norm voor stikstofverwijdering niet op alle rwzi's niet gehaald. In de bijlage Directierapportage (dashboard) wordt de reden die deels extern ligt en de acties verder toegelicht. Alle rwzi's zijn tijdig aangepast en voldoen aan de per zuivering gestelde KRW-normen. Daarnaast zijn alle inkoop in het 2^e kwartaal 2019 rechtmatig geweest. Er hebben zich geen ernstige ongevallen voorgedaan. Het ziekteverzuim tot en met het 2^e kwartaal van 2019 is 2,7% en blijft daarmee laag.

Zie verder de navolgende samenvattende tabel.

Samenvatting	Realisatie	Begroot	Afwijking
Netto kosten (x € 1,0 mln.)	35,55	34,36	3%
Investeringsuitgaven (x € 1,0 mln.)	20,11	21,70	-7%
Aantal rwzi's die voldoen aan norm Fosfaat-verwijdering	17	17	0
Aantal rwzi's die voldoen aan norm Stikstof-verwijdering	15	17	-
Aantal rwzi's die voldoen aan norm CZV (Chemisch Zuurstof Verbruik)	17	17	0
Aantal rwzi's die voldoen aan norm BZV (Biochemisch Zuurstof Verbruik)	15	17	-2
Aantal rwzi's die voldoen aan norm OB (Onopgeloste Bestanddelen)	16	17	-1
Aantal door bevoegd gezag vastgestelde overtredingen	0	0	0%
Rwzi's die tijdig zijn aangepast en voldoen aan KRW normen	100%	100%	0%
Rechtmatige inkoop	100%	100%	0%
Ernstige ongevallen (arbeidsinspectie)	0	0	0%
Ziekteverzuim	2,7%	4,0%	-1,3%

Toelichting

WBL laat zich jaarlijks extern auditen in het kader van de certificering van de ISO normen kwaliteit, milieu en veiligheid. De hercertificeringsaudits hebben in juni plaatsgevonden, zijn prima verlopen en hebben geleid tot een blijvende certificering voor alle drie de ISO normeringen.

Als onderdeel van de bijgevoegde Directierapportage (dashboard) is de voortgangsrapportage KRW met de status per ultimo juni 2019 opgenomen. In de Directierapportage 1^e kwartaal 2019 is gerapporteerd dat de voor rwzi Hoensbroek vastgestelde datum (01-01-2021) voor het realiseren van de KRW normen niet wordt gehaald. In de bijlage Directierapportage (dashboard) is dit nader toegelicht.

Op 1 januari 2019 zijn de bedrijfsactiviteiten voortgezet binnen de nieuwe, door het AB, vastgestelde organisatiestructuur. Een doorontwikkeling van de organisatie met een grote impact op organisatie, leidinggevend kader en medewerkers.

Tal van veranderingen zijn ingezet om te groeien van goed naar beter onder het motto: 'de waarde zit in mensen'.

Diverse projecten zijn van start gegaan zoals:

- de transitie van taakgericht naar procesgericht werken en continu verbeteren;
- assetmanagement, portfoliomanagement;
- operational excellence, customer intimacy, productleadership;
- gefaseerde werving en selectie van nieuw talent om de kwetsbaarheid te verminderen. Werving, die leidt tot meer jongeren, een betere balans tussen vrouwen en mannen, binnenhalen van onderscheidende kennis en ervaring uit andere werksectoren;
- inrichten en professionaliseren van innovatie en daarmee samenhangende samenwerking met andere partijen en IT- transitie, digitalisering en big data;
- Het introduceren van een continue betrokkenheidsmeting van medewerkers in plaats van een tweejaarlijks uit te voeren medewerkertevredenheidsonderzoek.

Het implementatietraject dat 1 januari is gestart verloopt voorspoedig. Een verdere groei, die ook gekenmerkt wordt door vallen en opstaan en leren van fouten. Het vraagt extra inzet van de medewerkers en het leidinggevend kader en dat laten ze in deze 'bouwfase' nadrukkelijk zien. De 2^e directierapportage laat dit ook zien. Indien wij niet geconfronteerd zouden zijn met de huidige slibproblematiek dan was er een positief financieel exploitatieresultaat gepresenteerd, met verder goede prestaties en een uitzonderlijk laag ziekteverzuim.

In de als bijlage bijgevoegde Directierapportage (dashboard) zijn alle indicatoren opgenomen en waar nodig verder toegelicht.

Beoogd effect in relatie tot strategische doelen en toekomstvisie 2030

N.v.t.

Risico's

Conform de wettelijke kaders heeft WBL een risicomanagementbeleid, een risicomatrix met risicogebeurtenissen waarvan het financiële restrisico op de balans als een reserve wordt aangehouden (weerstandsvormogen). De actuele hoogte van deze reserve bedraagt €1.525.135.

Conform het besluit van het AB 19-12-2018 Evaluatie Risicomanagement zal ieder kwartaal een actualisatie van de opgenomen risico's in de risicomatrix expliciet worden behandeld als onderdeel van de Directierapportage.

Er zijn geen nieuwe risico's gedetecteerd die nog geen deel uitmaken van de risicomatrix.

De in 2018 opgetreden risicogebeurtenis, zijnde het stagneren van de afzet van reststoffen, heeft zich in het 1^e en 2^e kwartaal van 2019 voortgezet. De markt voor de afzet van slib is overspannen. Er is meer aanbod van ontwaterd slib dan verwerkingscapaciteit en dat is een landelijke probleem. WBL verwerkt een deel van het geproduceerd slib via een eigen slibdroger.

De slibdroger is in 2018 gerenoveerd maar heeft te kampen met meerdere problemen (technische problemen, samenstelling aanvoer, omgevingstemperatuur) waardoor de beoogde 100% benutting van de productiecapaciteit nog niet wordt gehaald (gerealiseerd is 82%).

Bovenstaande situatie heeft geleid tot een voorraad aan slib die gezien de overspannen markt niet kan worden verwerkt. Tijdelijke opslag vindt plaats in duwbotten. Deze problematiek heeft de volle aandacht waarbij aan zowel korte termijn als ook middellange en lange termijnoplossingen wordt gewerkt.

In het 2^e kwartaal zijn een drietal inkoop- en aanbestedingstrajecten intern onderzocht en voor juridische advisering en toetsing op rechtmatigheid voorgelegd aan een extern bureau. In het 3^e kwartaal wordt dit onderzoek afgerond. In de bijlage rechtmatigheid aanbestedingen wordt dit nader toegelicht.

Financiële consequenties

De reguliere exploitatierekening verloopt met uitzondering van de additionele kosten gerelateerd aan de slibproblematiek conform begroting. De baten voor dienstverlening aan gemeenten tot en met juni bleven als gevolg van een onjuiste perioderaming achter ten opzichte van de begroting maar heeft geen effect op de jaarramingen. De achterblijvende geactiveerde personeelslasten zullen niet volledig worden gerealiseerd met name als gevolg van de later dan geplande invulling van vacatures. Daar staat tegenover dat ook de directe salariskosten voor deze functionarissen niet zijn gerealiseerd en per saldo dit een beperkt exploitatie-effect heeft.

Tot en met juni bedragen de additionele kosten als gevolg van de slibproblematiek € 1,3 mln. bestaande uit met name niet geraamde kosten voor de tijdelijke opslag van slib in duwbakken. Het niet respectievelijk beperkt kunnen afzetten van slib is een landelijk probleem zoals beschreven in het als bijlage opgenomen bericht van de landelijke regiegroep slibeindverwerking. Er worden diverse oplossingsrichtingen onderzocht met als doel de oplopende meerkosten gedurende de rest van het jaar en de gevolgen voor de begroting 2020 te voorkomen respectievelijk te minimaliseren. Op dit moment lopen diverse onderzoeken, in- en extern, om te komen tot (deel)oplossingen op de korte en middellange termijn.

Mede gelet op de omvang van de (dreigend) groeiende financiële consequenties ligt dit dossier op directieniveau en is het gekwalificeerd als een 'bedrijfs calamiteit'. Vanaf september wordt er maandelijks een 'slib'rapportage aan het Algemeen Bestuur gestuurd. In deze rapportage wordt ingegaan op de actuele situatie van de bedrijfsvoering, de (deel)oplossingen, de oplossingsrichtingen en de financiële consequenties voor de exploitatiebegroting en eventueel investeringsprogramma. Indien er tussentijds bestuurlijke besluiten genomen moeten worden om de voortgang in het oplossen van de slibproblematiek te borgen zal het bestuur via de portefeuillehouder(s) worden geconsulteerd.

Een oplossingsrichting is het op korte termijn realiseren van eigen opslagcapaciteit op de locatie Susteren. Hierdoor kunnen de kosten voor externe opslag aanzienlijk worden beperkt en is WBL niet meer volledig afhankelijk van een externe partij. De contacten met de bevoegde gezagen, waaronder WL, lopen.

Directie, leidinggevenden en medewerkers stellen zich tot doel de niet geraamde kosten binnen de eigen begroting op te vangen respectievelijk de gevolgen te beperken. Uiterste oplossing is het (deels) terugvallen op de bedrijfsreserve.

Investerings

Realisatie t/m juni 2019:

De investeringsuitgaven t/m juni bedragen € 20.108.000 en zijn daarmee € 1.590.000 lager dan gepland. Het lager dan begrote uitgavenniveau is een saldo van diverse onder- en overschrijdingen op projectniveau, waarbij onderstaand de relevante afwijkingen nader worden toegelicht:

- Bestuursrelevante projecten met in totaal € 295.000 lagere investeringsuitgaven dan gepland, met name: Project P64052U in bedrijf houden droger Susteren (€ 321.000 lagere uitgaven). De lager dan geraamde uitgaven tot en met juni zijn het gevolg van uitvoeringsvertragingen, o.a. als gevolg van onderzoek naar de criticaliteit van het onderhoud en onderhoudscomponenten. Grootste effect op de vertraging betreft het vergunningstraject voor de koelwaterchiller. Aangezien de koelwaterchiller direct effect heeft op de prestaties van de slibdroger wordt tot moment vervanging een gehuurde chiller ingezet;

- Niet bestuursrelevante projecten met in totaal € 1.295.000 lagere investeringsuitgaven dan gepland. Het is een saldo van diverse onder- en overschrijdingen. Deze investeringsuitgaven schuiven door naar de komende jaren.

Planning Investeringsuitgaven 2019:

In de navolgende projecten zijn materiële wijzigingen (> € 1,0 mln.) in de uitgavenplanning 2019 doorgevoerd:

- Als gevolg van meerdere en deels externe oorzaken verschuift € 2,3 mln. aan gepland uitgavenbudget van het project P11337U Verduurzaming kantoorgebouw van 2019 naar 2020;
- Het project P51023U Westelijke Mijnstreek (Transportsysteem) is "on hold" gezet. Per saldo heeft dit geresulteerd in lagere ramingen van € 2,1 mln. in 2019 en € 2,0 mln. in 2020. Het project is "on hold" gezet naar aanleiding van een in bredere context opgestarte discussie rondom de Westelijke Mijnstreek; een integrale benadering zoals bedoeld volgend uit de opdracht van Waterschap Limburg. Bij de integrale benadering worden de te treffen maatregelen in samenhang met elkaar afgewogen om voor betrokken partijen tot de beste oplossing te komen (wel/geen rwzi te Geleen, afzet effluent naar USG, etc.);
- Het project P49017 Leiding Simpelveld-Wijlre is in afwachting van de uitkomsten van het bestuurlijk overleg met de gemeente Gulpen-Wittem "on hold" gezet. Per saldo heeft dit geresulteerd in lagere ramingen van € 1,4 mln. in 2019 en € 2,9 mln. in 2020;
- De geraamde uitgaven in 2019 voor het project P64051U rwzi Susteren; onderhoudswerkzaamheden slibgisting zijn verlaagd (€ 1,1 mln.) en doorgeschoven naar 2020 in relatie tot de slibproblematiek. Het reinigen en renoveren van de slibgistingstank in Susteren vergt een doorlooptijd van 16 tot 20 weken. Door de uitbedrijfname van de slibgistingstank vindt er geen vergisting plaats en wordt ca. 1.000 ton extra slib geproduceerd. Deze extra slibproductie past niet binnen het bestaande verwerkingscontract met Indaver en dient als extra slib extern te worden afgezet.

Op basis van genomen besluiten en geactualiseerde ramingen wordt voorgesteld om het investeringsuitgavenniveau in 2019 te verlagen van € 49.517.000 met € 8.001.710 tot € 41.515.290. De voorgestelde verlaging van de uitgaven in 2019 is een resultante van aangepaste ramingen op diverse projecten. De verlaging in 2019 op onderhanden projecten schuift door naar navolgend jaar/jaren.

Communicatie

Na vaststelling door het Algemeen Bestuur zal Waterschap Limburg per brief worden geïnformeerd over de Directierapportage 2^e kwartaal 2019.

Ondernemingsraad

N.v.t.

Evaluatie en borging

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de bijgevoegde Directierapportage t/m het 2^e kwartaal 2019. Tevens is de concept-brief aan Waterschap Limburg toegevoegd.

De directeur,

ing. E.M. Pelzer MMO

De voorzitter,

drs. ing. P.F.C.W. van der Broeck

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 18-09-2019

De directeur,

De voorzitter,

ing. E.M. Pelzer MMO

drs. ing. P.F.C.W. van der Broeck

Bijlage: Mailbericht 08-08-2019 aan de leden van de Vereniging van Zuiveringsbeheerders

Bijlage: Rechtmatigheid aanbestedingen

Bijlage: Dashboard Directierapportage 2^e kwartaal 2019

BIJLAGE: Mailbericht 08-08-2019 aan de leden van de Vereniging van Zuiveringsbeheerders

Namens Jan Peter Speelman vanuit de regiegroep slibeindverwerking hierbij het volgende:

Beste VvZB collega's,

De problemen in de slibeindverwerking staan de afgelopen tijd volop in de aandacht. Paginabrede artikelen in de kranten en items in het journaal en Nieuwsuur. De situatie bij Waternet illustreert de huidige kwetsbaarheid van de slibeindverwerking in Nederland. Het laat zien dat als er nu om wat voor reden dan ook verwerkingscapaciteit wegvalt er geen terugvalopties zijn om het slib alsnog te verwerken. Dit is een situatie die elk van ons de tijd kan overkomen. Maar ook zonder zo'n acute situatie gaf de huidige krapte in de slibeindverwerking al voldoende problemen. Door de fluctuaties in de afvoer en gepland en ongepland onderhoud aan de verwerkingsinstallaties zijn de eindverwerkers de afgelopen twee jaar al genooddaakt geweest om op bepaalde momenten te storten in tijdelijke of permanente stortlocaties. De eindverwerkers geven aan dat het steeds moeilijker (bijna onmogelijk) wordt om routes te vinden om van het overtollige slib af te komen. De komende jaren zal er nog geen nieuwe eindverwerkingscapaciteit bijkomen en blijft de Duitse markt gesloten voor Nederlands slib. Dit maakt dat het een probleem is van ons allemaal waarvoor we in gezamenlijkheid moeten zoeken naar oplossingen voor de korte en langere termijn. Hieronder vanuit de regiegroep slibeindverwerking een korte update van de stand van zaken:

- Met het wegvallen van vier van de zes verbrandingslijnen bij AEB kan Waternet sinds begin juli zijn slib niet of nauwelijks meer kwijt. Het is niet de verwachting dat AEB binnen 9-12 maanden weer operationeel wordt. Er wordt intensief gezocht naar opslag-, stort-, en verwerkingscapaciteit. Momenteel is er tijdelijk slib gebufferd in bestaande nood depots en andere tijdelijke depots. Alle zuiveringen draaien weer op specs. Per 3 augustus is er voor de komende maanden opslagcapaciteit gevonden in een depot in Terneuzen, maar blijft het zoeken naar slibeindverwerkingscapaciteit voor de komende jaren.
- Op landelijk niveau is er overleg van de Unie (en vertegenwoordiger regiegroep slibeindverwerking) met Rijkswaterstaat en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat over de mogelijkheid om slib te kunnen storten in baggerspeciedepots zoals de Slufter. Hiermee zou voor alle eindverwerkers/waterschappen een tijdelijke (nood) oplossing zijn gevonden. Vooralsnog staat het ministerie afwijzend tegen deze route. Zij geven aan dat de voorkeursroute, als verwerken niet mogelijk is, het storten op land is. Huidige standpunt van ministerie is dat storten in baggerdepots op basis van de regelgeving sowieso niet toegestaan is (in baggerdepots mag alleen bagger gestort worden). De te nemen vervolgstappen worden in afstemming met de Unie van Waterschappen bekeken. Vijf september is een vervolgoverleg met het ministerie ingepland.
- Er is een gesprek gevoerd met VSGM die de technologie van "Mid-Mix" (toevoeging van ongebluste kalk aan slib) exploiteert. Zij zien in samenwerking met Attero een mogelijkheid om op een locatie in Nederland een grote hoeveelheid slib op te slaan (100.000 ton) om vervolgens de opgeslagen hoeveelheid slib te verwerken met de midmix technologie. De haalbaarheid van deze optie moet de komende periode nader onderzocht worden.
- Aan het einde van het jaar zal er een extra CWE bijeenkomst zijn in de vorm van een conferentie over de slibeindverwerking. De bijeenkomst wordt georganiseerd door de VvZB en de Unie/CWE. Naast aandacht voor de actuele stand van zaken mbt slibeindverwerking zal de conferentie zich richten op de vraag op welke wijze wij als sector gaan werken om in de (nabije) toekomst een robuuste slibeindverwerking te realiseren waarin de continuïteit van de afvoer van het zuiveringsslib gegarandeerd is.
- De onder de regiegroep opgerichte teams zijn de afgelopen periode voortvarend van start gegaan.
  - Het operationele team heeft inzichtelijk gemaakt wat de mogelijkheden zijn om meer slib te vergisten en/of beter te ontwateren. Graag jullie aandacht om de haalbaarheid van deze mogelijkheden verder te onderzoeken en daar waar kan te benutten. Dit creëert niet alleen ruimte in de bestaande verwerkingscapaciteit, maar het geeft ons ook een betere 'onderhandelingspositie' bij het ministerie als we laten zien dat we er alles aan gedaan hebben om de te verwerken slibhoeveelheid te minimaliseren.
  - Het strategische team is aan de slag om inzichtelijk te maken wat de bezettingsgraad is van de slibverwerkingsinstallaties eind 2022. Om hiervoor een realistisch beeld te geven is jullie hulp daarvoor weer nodig. Eind juni is er een vooraankondiging gestuurd met de gegevens die begin

september zullen worden opgevraagd. Het gaat hierbij onder andere over de prognoses voor de slibhoeveelheid, en de ontwikkeling in v.e.'s.

- Om het landelijke beeld compleet te houden horen wij als regiegroep graag als er op dit moment problemen zijn in de slibafvoer/slibeindverwerking en of er ontwikkelingen zijn op dit vlak. (mails graag aan Ellen van Voorthuizen en Berend Reitsma zie cc).
- En als laatste het verzoek om binnen je eigen organisatie ook duidelijk te maken dat de huidige problematiek ook het probleem is van jullie eigen waterschap. De aandeelhoudende waterschappen door de capaciteitsproblemen die hun eindverwerkers ondervinden. De waterschappen met contracten door de problemen die hun huidige gecontracteerde eindverwerkers ondervinden of door de onzekerheid of een nieuwe aanbesteding een positief resultaat zal hebben.

Ik hoop dat we eind september tijdens de VvZB vergadering wat positieve ontwikkelingen kunnen melden.

Namens de regiegroep slibeindverwerking,

Vriendelijke groeten,

Jan Peter Speelman

BIJLAGE: Rechtmatigheid

In het 2^e kwartaal zijn een drietal inkoop- en aanbestedingstrajecten intern onderzocht en voor juridische advisering en toetsing op rechtmatigheid voorgelegd aan een extern bureau. In het 3^e kwartaal wordt dit onderzoek afgerond en met de accountant besproken.

Het betreft:

- Tijdelijke huur opslagvoorziening slib
- Afzet ontwaterd slib naar buitenland
- Inzet mobiele slibontwateringsinstallatie

Het betreft drie trajecten waarbij de interne procedure niet is gevolgd, met name vanwege het calamiteitenkarakter van de betreffende dossiers. Het ingezette onderzoek en externe advisering op deze dossiers betekent niet per definitie dat de inkoop onrechtmatig is geweest. Hierover vindt overleg plaats met de accountant. Indien één of meerdere trajecten als onrechtmatig worden bestempeld zal het bestuur hiervan op de hoogte worden gesteld.

BIJLAGE: Dashboard Directierapportage 2e kwartaal 2019

Directierapportage 2019 - t/m JUNI	Begroot oorspronk jaar 2019	Begroot actueel jaar 2019	Prognose jaar 2019	Realisatie t/m mnd	Norm t/m mnd	verschil t/m mnd	Realisatie in Q1	Realisatie in Q2	Toelichting
Schoon en ecologisch gezond water									
Zuiveren: afnameverplichting									
- Voortgang afspraken redeneerlijn afnameverplichting									Na bestuurlijke en ambtelijke afstemming en overeenstemming zal deze prestatie parameter worden uitgewerkt en worden opgenomen in de Directierapportage.
Schoon en ecologisch gezond water									
Zuiveren: werking rwzi's getoetst aan norm									
- aantal rwzi's die voldoen aan norm Fosfaat-verwijdering	17	17		17	17				
- aantal rwzi's die voldoen aan norm Stikstof-verwijdering	17	17		15	17				Zie specificatie zuiveringsprestaties
- aantal rwzi's die voldoen aan norm CZV (Chemisch Zuurstof Verbruik)	17	17		17	17				
- aantal rwzi's die voldoen aan norm BZV (Biochemisch Zuurstof Verbruik)	17	17		15	17				Zie specificatie zuiveringsprestaties
- aantal rwzi's die voldoen aan norm OB (Onopgeloste Bestanddelen)	17	17		16	17				Zie specificatie zuiveringsprestaties
- door bevoegd gezag vastgestelde overtreding CZV, BZV, OB				0	0				
- aantal rwzi's die voldoen aan KRW normen	17	17		17	17				
Zuiveren: rendementen									
- Fosfaat-verwijdering (alleen ter registratie)	> 75%	> 75%	> 75%	79,8%	> 75%				
- Stikstof-verwijdering (alleen ter registratie)	> 75%	> 75%	> 75%	73,4%	> 75%				Zie specificatie zuiveringsprestaties
Vergroten duurzaamheid									
Duurzaam: energieneutraal									
- duurzaam energie terugwinnen (40% van behoefte in 2020)	30,4%	35,0%	39,7%	28,9%	30,4%				De realisatiewaarde 20,8% is de realisatie n.a.v. MJA rapportage over 2018. De geprognosticeerde waarde over 2019 bedraagt 21,8%. De jaarlijkse realisatie wordt begin 2020 bekend conform MJA3 systematiek.
- energie-efficiënter/-zuiniger werken tov 2008 (doel: 24% in 2020)	22,3%	22,3%	21,8%	20,8%	22,3%				
- 100% energieneutraal in 2025									Plan van aanpak wordt uitgewerkt en in Q4 2019 naar het Bestuur gebracht. Na besluitvorming wordt de indicator smart gemaakt en opgenomen in het dashboard.
- duurzame inkoop WBL-breed	100%	100%	100%	100%	100%				
Duurzaam: hergebruik grondstoffen									
- hoeveelheid ontwaterd slib (ton)	99.054	99.054	103.419	51.521	49.528				A.g.v. problemen met ontwateringsinstallaties produceren we een grotere dan geraamde hoeveelheid ontwaterd slib. De opstart van een nieuwe ontwatering in Hoensbroek verloopt moeizaam waarbij de leverancier aansprakelijk zal worden gesteld. In Susteren zijn a.g.v. een defecte ontwatering en lange reparatietijd de ontwateringsresultaten lager dan geraamd. Acties zijn genomen maar de opgelopen achterstand kan niet worden ingehaald zonder extra inspanningen in tijd en capaciteit.
- OEE (Overall Equipment Effectiveness) Slibdroger	72%	72%		63%	72%				De slibdroger is in 2018 gerenoveerd maar heeft te kampen met meerdere problemen (technische problemen, samenstelling aanvoer, omgevingstemperatuur) waardoor de beoogde benutting van de productiecapaciteit nog niet wordt gehaald. Bovenstaande situatie heeft geleid tot een voorraad aan slib die gezien de overspannen markt niet kan worden verwerkt. Tijdelijke opslag vindt plaats in duwbotten. Deze problematiek heeft de volle aandacht waarbij aan zowel korte termijn als ook middellange en lange termijnoplossingen wordt gewerkt.
- ontwaterd slib verwerkt in droger: percentage	69%	69%	55%	56%	69%				
- afzet van ontwaterd slib: percentage	31%	31%	45%	44%	31%				

Directierapportage 2019 - t/m JUNI	Begroot oorspronk jaar 2019	Begroot actueel jaar 2019	Prognose jaar 2019	Realisatie t/m mnd	Norm t/m mnd	verschil t/m mnd	Realisatie in Q1	Realisatie in Q2	Toelichting
Vergroten maatschappelijke waarde									
Maatschappelijke waarde: samenwerking									
- onderhoud IBA's ; aantal gemeenten	23	23	23	23	23				
- beheer/onderhoud gemalen ; aantal gemeenten	11	11	11	11	11				
- meten, monitoren, rekenen ; aantal gemeenten	19	19	19	19	19				
- opstellen BasisRioleringsPlan; aantal gemeenten	2	2	2	2	2				
Maatschappelijke waarde: netto kosten WBL									
EXPLOITATIE-KOSTEN (bedragen x € 1.000)									
Totaal kapitaallasten	€ 26.340	€ 26.181	€ -	€ 12.468	€ 12.472				
Totaal personeelslasten	€ 15.730	€ 18.610	€ -	€ 8.299	€ 9.255				De nieuwe organisatiestructuur a.g.v. Operatie Waterkracht is ingegaan per 2019. Het betreft een impactvolle operatie, waaronder een gedoseerde invulling van de formatie in combinatie met de afbouw van de inhuur van derden. Nog niet alle vacatures zijn ingevuld waardoor met name de salariskosten en sociale lasten t/m juni achterblijven t.o.v. begroot.
Totaal goederen en diensten van derden	€ 31.911	€ 30.176	€ -	€ 16.461	€ 15.191				Tot en met juni bedragen de additionele kosten als gevolg van de slijbproblematiek € 1,3 mln. bestaande uit met name niet geraamde kosten voor de tijdelijke opslag van slijb in duwbakken. Het niet respectievelijk beperkt kunnen afzetten van slijb is een landelijk probleem zoals beschreven in het als bijlage opgenomen bericht van de landelijke regiegroep slijbeinverwerking. Er worden diverse oplossingsrichtingen onderzocht met als doel de olopende meerkosten gedurende de rest van het jaar en de gevolgen voor de begroting 2020 te voorkomen respectievelijk te minimaliseren. Op dit moment lopen diverse onderzoeken, in- en extern, om te komen tot (deel)oplossingen op de korte en middellange termijn. Mede gelet op de omvang van de (dreigend) groeiende financiële consequenties ligt dit dossier op directieniveau en is het gekwalificeerd als een 'bedrijfs calamiteit'. Vanaf september wordt er maandelijks een 'slijb'rapportage aan het Algemeen Bestuur gestuurd.
Totaal bijdragen aan derden	€ 69	€ 344	€ -	€ 389	€ 272				De bijdrage aan het CORE project is oorspronkelijk geraamd op € 200.000 in 2019 en € 200.000 in 2020. De gerealiseerde bijdrage 2019 bedraagt € 300.000 terwijl in 2020 nog € 100.000 zal worden gefactureerd.
Onvoorzien	€ 292	€ 292	€ -	€ -	€ 0				
Totaal LASTEN	€ 74.493	€ 75.603	€ -	€ 37.617	€ 37.190				
Eigen BATEN	€ -4.729	€ -5.750	€ -	€ -2.063	€ -2.830				De baten voor dienstverlening aan gemeenten tot en met juni bleven als gevolg van een onjuiste periodering achter ten opzichte van de begroting maar heeft geen effect op de jaarramingen. De achterblijvende geactiveerde personeelslasten zullen niet volledig worden gerealiseerd met name als gevolg van de later dan geplande invulling van vacatures. Daar staat tegenover dat ook de directe salariskosten voor deze functionarissen niet zijn gerealiseerd en per saldo dit een beperkt exploitatie-effect heeft.
NETTO KOSTEN exploitatie WBL-totaal (x 1.000)	€ 69.764	€ 69.853	€ -	€ 35.554	€ 34.360				
- bijdrage waterschap Limburg (x 1.000)	€ 69.764	€ 69.853	€ -	€ 34.882	€ 34.882				
NETTO Resultaat WBL-totaal (x 1.000)	€ 0	€ -	€ -	€ 672	€ -522				In tegenstelling tot het 1e kwartaal is het 2e kwartaal 2019 afgesloten met een negatief exploitatieresultaat veroorzaakt door de vorig kwartaal reeds aangehaalde slijbproblematiek en lagere baten doordat de ontvangst van de baten voor beheer/onderhoud gemalen gemeenten een maand te vroeg zijn gepland. De problematiek gerelateerd aan het niet resp. beperkt kunnen afzetten van slijb, een landelijk probleem, leidt tot extra kosten zoals toegelicht bij de goederen en diensten van derden. De andere bedrijfsvoeringskosten zijn conform begroting.

Directierapportage 2019 - t/m JUNI	Begroot oorspronk jaar 2019	Begroot actueel jaar 2019	Prognose jaar 2019	Realisatie t/m mnd	Norm t/m mnd	verschil t/m mnd	Realisatie in Q1	Realisatie in Q2	Toelichting	
INVESTERINGSUITGAVEN totaal WBL (x 1.000)	€ 49.517	€ 49.517	€ 41.515	€ 20.108	€ 21.698				De lager dan geplande realisatie t/m juni is een saldo van diverse onder- en overschrijdingen. De uitgaven schuiven deels door naar de 2e helft van 2019 en deels naar komende jaren.	
Voorbereiding projecten	€ 4.039	€ 3.347	€ 3.347	€ 660	€ 1.102					
Uitvoering projecten regulier	€ 18.151	€ 12.078	€ 12.078	€ 2.762	€ 3.615					
Uitvoering projecten bestuursrelevant	€ 27.327	€ 26.090	€ 26.090	€ 16.686	€ 16.981					
Bestuursrelevant Transport										
Persleiding Velden-Venlo	€ 0	€ 300	€ 300	€ 0	€ 0					
leiding Simpelveld-Wijlre	€ 1.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0					
Westel. Mijnstreek. Transpsyst.	€ 2.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0					
Bestuursrelevant Zuiveren										
revisie en actualisatie ATEX	€ 46	€ 43	€ 43	€ 43	€ 46					
rwzi Weert: KRW maatregelen	€ 18.046	€ 18.038	€ 18.038	€ 12.883	€ 12.891					
bijdrage WBL aan buffer gemeente Heerten	€ 936	€ 936	€ 936	€ 0	€ 0					
rwzi Panheel: voldoen aan KRW-eisen per 2021	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0					
rwzi Stein: voldoen aan KRW-eisen per 2021	€ 574	€ 574	€ 574	€ 0	€ 0					
Bestuursrelevant Drogen										
Droger Susteren, inbedrijfhouden	€ 770	€ 822	€ 822	€ 303	€ 624					De lager dan geraamde uitgaven tot en met juni zijn het gevolg van uitvoeringsvertragingen, o.a. als gevolg van onderzoek naar de criticaliteit van het onderhoud en onderhoudscomponenten. Grootste effect op de vertraging betreft het vergunningstraject voor de koelwaterchiller. Aangezien de koelwaterchiller direct effect heeft op de prestaties van de slijdroger wordt tot moment vervanging een gehuurde chiller ingezet.
Bestuursrelevant Huisvesting										
Onderhoud/verbouwing kantoor (incl. duurzaamheidsinvestering)	€ 0	€ 23	€ 23	€ 23	€ 0					
Vervangen kozijnen laagbouw kantoor	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0					
Verduurzaming kantoorgebouw	€ 4.000	€ 1.726	€ 1.726	€ 166	€ 187					
Bestuursrelevant Nieuwe Ontwikkelingen Zuiveren										
WBL-breed toepassen van zonne-energie	€ 3.350	€ 3.450	€ 3.450	€ 3.199	€ 3.145					
rwzi Wijlre: aanpassingen rwzi en KRW	€ 20	€ 38	€ 38	€ 31	€ 25					
clustering Heerlen-Hoensbroek incl KRW	€ 15	€ 15	€ 15	€ 2	€ 2					
Bestuursrelevant Nieuwe Ontwikkelingen Waterketen										
Superlocal	€ 145	€ 126	€ 126	€ 37	€ 62					
Superlocal subsidie	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0					
Organisatie en middelen										
Organisatie: formatie										
- bezetting (vast en inhuur) - begrote formatie (vast)	155,1	210,5	210,5	197,9	210,5				De nieuwe organisatiestructuur a.g.v. Operatie Waterkracht is ingegaan per 2019. Het betreft een impactvolle operatie waarvan de effecten op allerlei gebieden nader worden uitgewerkt en geïmplementeerd, waaronder een gedoseerde invulling van de formatie in combinatie met de afbouw van de inhuur van derden.	
Organisatie: ziekteverzuim										
- Verzuim-% totaal (t.o.v. Verbaannom)	4,0%	4,0%		2,7%	4,0%					
Middelen: treasury en inkoop										
- banksaldo t.o.v. kasgeldlimiet (x € 1 mln)	€ -17,1	€ -17,1		€ -5,0	€ -17,1					
- tijdelijke kortlopende kasgeldleningen				6x (€ 43 mln)						
- rekeningcourantsaldo met Verdigo BV (x € 1.000)	=< € 500	=< € 500	=< € 500	€ 355	=< € 500					
- bedrag aan onrechtmatig verstrekte opdrachten (x € 1.000)	< € 715	< € 715	< € 715	€ 0	< € 715					
- rechtmatige opdracht in % van de begroting	≥ 99%	≥ 99%	≥ 99%	100%	≥ 99%					

Zuiveringsprestaties juni 2019 (gebaseerd op gecontroleerde gegevens t/m mei 2019)											
Rwzi	CZV	BZV	OB	P (fosfaat)			N (stikstof)			Toelichting / bijzonderheden	Prognose
				zomer	winter	jaar	zomer	winter	jaar		
Boscherveld Genep	100%	100%	100%	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.	n.v.t.		Door een externe oorzaak zijn er tijdens de winterperiode frequent terugkerende NO ₃ pieken. De RWZI reageert correct op deze pieken maar kan niet voldoende afkappen om aan de winternorm te voldoen. Onderzoek naar de bron/oorzaak is in samenwerking met WL nog lopende. De winterwaarde zal worden overschreden en het voortschrijdend jaargemiddelde staat onder druk.	Zolang de bron/oorzaak niet wordt verwijderd blijft de stikstofverwijdering rondom de norm schommelen. Omdat fenomeen alleen in de winterperiode optreedt is momenteel nader onderzoek niet mogelijk.
Heugem Hoensbroek	100%	100%	100%							In april is de P-zomernorm tussentijds "overschreden" als gevolg van één piekwaarde. Het definitieve toets-moment is aan het einde van de zomerperiode. In mei is de "overschrijding" van april gecompenseerd. Momenteel ligt het gemiddelde exact op de norm. Naar verwachting wordt op het toets-moment aan de zomer-norm voldaan.	
Kerkrade	100%	100%	100%								
Limmel	100%	100%	100%	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.	n.v.t.			
Meijel	100%	100%	100%								
Panheel	100%	100%	100%	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.	n.v.t.			
Rimburg	100%	100%	100%								
Roermond	100%	100%	100%	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.	n.v.t.		Rwzi Roermond heeft sinds 01-01-2019 een aangescherpte vergunning met o.a. een norm voor N (stikstof) totaal waaraan vanaf 01-01-2020 getoetst gaan worden. Momenteel wordt nog niet voldaan aan de nieuwe norm.	Om de nieuwe N-norm te realiseren wordt een technologisch onderzoek uitgevoerd naar de dosering van C-bron. Het voortschrijdende jaargemiddelde voor N (stikstof) zal in 2019 nog niet worden gehaald.
Simpelveld	100%	100%	90%							De overschrijding van de P-zomernorm is het gevolg van een verhoging van de niet chemisch of biologisch verwijderbare P-fractie. De hoge P-fractie is veroorzaakt door diverse keren een verhoogd OB-gehalte in het effluent. De norm voor OB is overschreden. De procesverstoringen zijn het gevolg van niet correct functionerende zandfilters.	De storing van de zandfilters wordt hersteld. De zomernorm zal als gevolg van de verhoging van het niet chemisch of biologisch verwijderbare P-deel mogelijk niet worden gerealiseerd.
Stein Susteren	100%	100%	100%	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.	n.v.t.		De overschrijding van de OB-waarde heeft in januari/februari plaatsgevonden als gevolg van hoge drogestofgehalten in de aeratietanks i.c.m. een hoge slibvolume index. De oorzaak van deze hoge waarden is een gevolg van het niet maximaal/optimaal kunnen ontwateren op de locatie Susteren.	Als gevolg van de uitgezette acties is het drogestofgehalte gedaald. Het gehalte zal verder worden afgebouwd tot aan het zomerplancierfijf.
96%	96%	88%	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.	n.v.t.				
Venlo Venray	100%	99%	100%	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.	n.v.t.		De tussentijdse "overschrijding" van de N zomersteefwaarde is het gevolg van een storing aan de meetapparatuur. Hierdoor heeft de zuurstofregeling t.b.v. N-verwijdering niet optimaal gefunctioneerd. Het definitieve toets-moment is aan het einde van de zomerperiode.	Als gevolg van deze storing komt het realiseren van de N-zomernorm in het gedrang. Mogelijk kan nog worden gecompenseerd in de rest van de zomerperiode.
Weert	95%	87%	95%	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.	n.v.t.		Er is sprake geweest van slibuitspoeling tijdens RWA (regenweeraanvoer). Reden is een explosieve toename van de slibvolume index (slecht bezinkbaar slib). De hoge slibvolume index gecombineerd met het te hoge drogestofgehalte in de AT's. Bij constatering van de verhoogde slibvolume index zijn alle benodigde acties gelimiteerd (monsteranalyse en plaats doseerinstallatie).	De bestrijding van het slecht bezinkbaar slib zorgt voor een daling van de slibvolume index. Hierdoor neemt de kans op verdere uitspoelingen af.
Wijlre	100%	80%	100%							Voor N zijn de winternorm en het voortschrijdend jaargemiddelde reeds overschreden. Waarschijnlijk wordt ook de zomernorm overschreden. De oorzaak ligt extern, bij een lozer. Met bevoegd gezag is intensief contact om te zorgen dat de oorzaak wordt weggenomen. Handhaving WL en RUD zijn hierbij betrokken. Tevens heeft de RWZI te kampen gehad met OB-overschrijdingen als gevolg van een plotselinge verhoging van de slibvolume index. Dit als gevolg van een (voor WBL) tot op heden onbekende bacterie. Er worden in overleg met specialisten aanvullende chemicaliën gedoseerd om deze bacterie te bestrijden. Voor P was in april het gehalte in het effluent tijdelijk verhoogd, vanwege een proef t.b.v. het verbeteren van de N-verwijdering. Dit kon eenvoudig in de daaropvolgende maanden gecompenseerd worden. Echter, door slibuitspoelingen in mei is het moeilijk geworden om nog aan de zomernorm voor P te gaan voldoen.	Het wegnemen van de externe oorzaak zal naar verwachting nog enige tijd in beslag nemen. Het is mogelijk dat ook de zomer-norm voor stikstof niet kan worden gerealiseerd. Afhankelijk van de snelheid waarmee de onbekende bacterie kan worden bestreden zal de slibvolume index dalen en kunnen overschrijdingen van OB/CZV/BZV in het effluent worden voorkomen. Zonder bijkomende slibuitspoelingen zal het gemiddelde voor P-totaal de komende maanden dalen, maar compensatie is mogelijk onvoldoende. De kans is aanwezig dat de zomernorm P overschreden gaat worden.

Afkortingen:	
CZV :	Chemisch Zuurstof Verbruik
BZV :	Biochemisch Zuurstof Verbruik
OB :	Onopgeloste Bestanddelen
RUD:	Regionale Uitvoeringsdienst

Gestelde normen CZV, BZV, OB :	
	geen overtredingen, voldoen aan norm
	gemelde overschrijding aan bevoegd gezag
	gestelde overtreding door bevoegd gezag
Het percentage betreft controlemetingen tijdens monsternamingsdagen	

Gestelde normen P (fosfaat) en N (stikstof)	
Voor alle rwzi's zijn voortschrijdende jaargemiddelden gesteld. Voor een aantal rwzi's ook zomer- en winternormen.	
	rwzi voldoet aan het voortschrijdende jaargemiddelde resp. gestelde seizoensnorm
	rwzi voldoet niet aan norm, maar zal wel het voortschrijdende jaargemiddelde halen
	rwzi voldoet niet aan norm en zal ook het voortschrijdende jaargemiddelde niet halen

Voortgangsrapportage KRW Q2 - 2019

RWZI	Limburgs effluentbeleid	Uitvoering maatregelen			
	Uiterste datum gereed (originele datum)	Korte beschrijving maatregelen	Status: 1. In MIP opgenomen 2. In voorbereiding 3. In uitvoering 4. Gereed	Verwachte datum gereed	Afwijking t.o.v. datum gereed (tussentijds en aan het eind)
Panheel	01-01-2021	Aanpassing biologie	2		
Stein	01-01-2021	Aanpassing biologie	2		zie toelichting
Susteren	01-01-2021	(Extra) chemische defosfatering	1		
Heugem	01-01-2021 (22-12-2021)	Chem. defosfatering + fijnregeling	1		
Wijre	01-01-2021	Additionele nageschakelde filtratie (t.b.v. N- en P-verw ijdering)	2		
Wijre	01-01-2021	Aanpassing biologie (indien aansluiting Simpelveld)	2		
Hoensbroek	01-01-2021	Nageschakelde filtratie (t.b.v. N- en P-verw ijdering)	2	01-04-2022	zie toelichting
Meijel	01-01-2021	Nageschakelde filtratie (t.b.v. N- en P-verw ijdering)	2		
Gennep	01-01-2021	Div. optimalisaties (biologie, nabezinking)	1		
Roermond	01-01-2022	Deelstroombehandeling (t.b.v. N-verw ijdering)	1		
Venlo	01-01-2022	Deelstroombehandeling (t.b.v. N-verw ijdering)	1		
Susteren	01-01-2024	Nageschakelde filtratie (t.b.v. N- en P-verw ijdering)	2		
Venray	01-01-2027	Nageschakelde filtratie (t.b.v. N-verw ijdering)	2		

RIJKSLOZERS

Weert	01-10-2019 (01-01-2019)	Aanpassing biologie	3		
-------	-------------------------	---------------------	---	--	--

GEREED (KRW maatregel)

Kerkrade	01-12-2013	Chemische defosfatering	4	Gereed	
Heerlen	01-09-2015	Aansluiting op Hoensbroek	4	Gereed	
Gennep	01-01-2016	Chem. defosfatering + fijnregeling	4	Gereed	
Meijel	01-01-2016	Chem. defosfatering + fijnregeling	4	Gereed	
Venray	01-01-2016	C-dosering + fijnregeling	4	Gereed	
Hoensbroek	01-01-2016	Chem. defosfatering + fijnregeling	4	Gereed	
Simpelveld	31-12-2016 (1-3/1-9-2016)	Aanpassing biologie	4	Gereed	
Wijre	01-06-2017 (01-01-2017)	Nageschakelde filtratie	4	Gereed	
Roermond	01-01-2019	Koolstofbrondosering	4	Gereed	
Roermond	01-01-2019	Onderzoek bronmaatregel industrie i.r.t. noodzaak aanpassing biologie	4	Gereed	
Limmel	01-01-2027	Voldoet	4	Gereed	

Opmerking: RWZI's Bosscherfeld en Rimborg voldoen reeds aan de normen.

RWZI	Toelichting
Stein	Het project om de RWZI Stein op 1-1-2021 te kunnen laten voldoen aan de KRW-eisen gaat momenteel van start. De datum 1-1-2021 is minder kritisch dan eerder gerapporteerd. Als het allemaal meezit kunnen we de betreffende datum halen. Het overleg met de gemeente gaat voortvarend. Verwerving van extra grond van de gemeente Stein of DSM is niet meer aan de orde. Uitgebreidere rapportage aan het D3-WL zit in de pen.
Hoensbroek	In het afstroomgebied van de rw zi Hoensbroek zijn de voorbije jaren diverse maatregelen genomen zoals de ontzuizing van de Caumerbeek, aansluiting van rw zi Heerlen op Hoensbroek, vergroting van de regenwaterbuffercapaciteit en diverse zuiveringstechnische maatregelen. Een onderzoek naar de mogelijkheden qua kw aliteitsverbetering met de bestaande zuivering laat zien dat de normen voor 2021 al redelijk benaderd worden. Eind 2017 heeft een bespreking tussen WL en WBL plaatsgevonden om de impact van al deze maatregelen op de kw aliteit van de Geleenbeek in 2018 en 2019 samen met WL te gaan monitoren en vervolgens vast te stellen of de gestelde maatregelen voor 2021 nog actueel en doelmatig zijn. De voorbereiding van de maatregelen (nageschakelde filtratie, lees zandfilter) is <i>on hold</i> gezet. Het aspect monitoring en integrale benadering (redeneerlijn) in de Geleenbeek komt nu volledig tot zijn recht. Nadat de hoofdlijnen voldoende inzicht(en) levert, zal een verduidelijking richting het bestuur worden aangeleverd.

Onderwerp: Directierapportage 2^e kwartaal 2019

Geacht Bestuur,

Inleiding

Op 18 september is de Directierapportage 2^e kwartaal 2019 besproken en vastgesteld door het Algemeen Bestuur van Waterschapsbedrijf Limburg. Hierbij sturen we u ter informatie deze Directierapportage zoals die behandeld is in het Algemeen Bestuur. De in het Algemeen Bestuur behandelde Directierapportage is toegankelijk via de internetsite www.wbl.nl (zie 'over ons/ bestuur/ vergaderstukken').

Samenvatting

Overall gezien laat het 2^e kwartaal een vergelijkbaar beeld zien als het 1^e kwartaal 2019. De basis van de resultaten voor wat betreft zowel planvorming, prestaties en financieel zijn goed. In tegenstelling tot het 1^e kwartaal is het 2^e kwartaal 2019 afgesloten met een negatief exploitatieresultaat veroorzaakt door de vorig kwartaal reeds aangehaalde slibproblematiek en lagere baten doordat de ontvangst van de baten voor beheer/onderhoud gemalen gemeenten een maand te vroeg zijn gepland. Het negatief exploitatieresultaat tot en met het 2^e kwartaal bedraagt inclusief de batencorrectie effectief € 0,8 mln., overeenkomend met 2,3% ten opzichte van de begrote netto kosten tot en met het 2^e kwartaal. De problematiek gerelateerd aan het niet, respectievelijk beperkt kunnen afzetten van slib, is een landelijk probleem, leidt tot extra kosten en wordt in de toelichting en bijlagen verder toegelicht. De andere bedrijfsvoeringskosten zijn conform begroting. Het totale investeringsuitgavenniveau bedraagt inmiddels meer dan € 20 mln., het hoogst gerealiseerde uitgavenniveau gedurende de 1^e helft van een jaar in meer dan 10 jaren. Dit uitgavenniveau vertoont een afwijking kleiner dan 10% ten opzichte van de raming. Overall gezien worden de zuiveringsresultaten gehaald. Zoals reeds in het 1^e kwartaal gerapporteerd wordt de norm voor stikstofverwijdering niet op alle rwzi's niet gehaald. In de bijlage Directierapportage (dashboard) wordt de reden die deels extern ligt en de acties verder toegelicht. Alle rwzi's zijn tijdig aangepast en voldoen aan de per zuivering gestelde KRW-normen. Daarnaast zijn alle inkoop in het 2^e kwartaal 2019 rechtmatig geweest. Er hebben zich geen ernstige ongevallen voorgedaan. Het ziekteverzuim tot en met het 2^e kwartaal van 2019 is 2,7% en blijft daarmee laag.

Zie verder de navolgende samenvattende tabel.

Samenvatting	Realisatie	Begroot	Afwijking
Netto kosten (x € 1,0 mln.)	35,55	34,36	3%
Investeringsuitgaven (x € 1,0 mln.)	20,11	21,70	-7%
Aantal rwzi's die voldoen aan norm Fosfaat-verwijdering	17	17	0
Aantal rwzi's die voldoen aan norm Stikstof-verwijdering	15	17	-2
Aantal rwzi's die voldoen aan norm CZV (Chemisch Zuurstof Verbruik)	17	17	0
Aantal rwzi's die voldoen aan norm BZV (Biochemisch Zuurstof Verbruik)	15	17	-2
Aantal rwzi's die voldoen aan norm OB (Onopgeloste Bestanddelen)	16	17	-1
Aantal door bevoegd gezag vastgestelde overtredingen	0	0	0%
Rwzi's die tijdig zijn aangepast en voldoen aan KRW normen	100%	100%	0%
Rechtmatige inkoop	100%	100%	0%
Ernstige ongevallen (arbeidsinspectie)	0	0	0%
Ziekteverzuim	2,7%	4,0%	-1,3%

Toelichting

WBL laat zich jaarlijks extern auditen in het kader van de certificering van de ISO normen kwaliteit, milieu en veiligheid. De hercertificeringsaudits hebben in juni plaatsgevonden, zijn prima verlopen en hebben geleid tot een blijvende certificering voor alle drie de ISO normeringen.

Als onderdeel van de bijgevoegde Directierapportage (dashboard) is de voortgangsrapportage KRW met de status per ultimo juni 2019 opgenomen. In de Directierapportage 1^e kwartaal 2019 is gerapporteerd dat de voor rwzi Hoensbroek vastgestelde datum (01-01-2021) voor het realiseren van de KRW normen niet wordt gehaald. In de bijlage Directierapportage (dashboard) is dit nader toegelicht.

Op 1 januari 2019 zijn de bedrijfsactiviteiten voortgezet binnen de nieuwe, door het AB, vastgestelde organisatiestructuur. Een doorontwikkeling van de organisatie met een grote impact op organisatie, leidinggevend kader en medewerkers.

Tal van veranderingen zijn ingezet om te groeien van goed naar beter onder het motto: 'de waarde zit in mensen'.

Diverse projecten zijn van start gegaan zoals:

- de transitie van taakgericht naar procesgericht werken en continu verbeteren;
- assetmanagement, portfoliomanagement;
- operational excellence, customer intimacy, productleadership;
- gefaseerde werving en selectie van nieuw talent om de kwetsbaarheid te verminderen. Werving, die leidt tot meer jongeren, een betere balans tussen vrouwen en mannen, binnenhalen van onderscheidende kennis en ervaring uit andere werksectoren;
- inrichten en professionaliseren van innovatie en daarmee samenhangende samenwerking met andere partijen en IT- transitie, digitalisering en big data;
- Het introduceren van een continue betrokkenheidsmeting van medewerkers in plaats van een tweejaarlijks uit te voeren medewerkertevredenheidsonderzoek.

Het implementatietraject dat 1 januari is gestart verloopt voorspoedig. Een verdere groei, die ook gekenmerkt wordt door vallen en opstaan en leren van fouten. Het vraagt extra inzet van de medewerkers en het leidinggevend kader en dat laten ze in deze 'bouwfase' nadrukkelijk zien. De 2^e directierapportage laat dit ook zien. Indien wij niet geconfronteerd zouden zijn met de huidige slibproblematiek dan was er een positief financieel exploitatieresultaat gepresenteerd, met verder goede prestaties en een uitzonderlijk laag ziekteverzuim.

In de als bijlage bijgevoegde Directierapportage (dashboard) zijn alle indicatoren opgenomen en waar nodig verder toegelicht.

Beoogd effect in relatie tot strategische doelen en toekomstvisie 2030

N.v.t.

Risico's

Conform de wettelijke kaders heeft WBL een risicomanagementbeleid, een risicomatrix met risicogebeurtenissen waarvan het financiële restrisico op de balans als een reserve wordt aangehouden (weerstandsvermogen). De actuele hoogte van deze reserve bedraagt €1.525.135.

Conform het besluit van het AB 19-12-2018 Evaluatie Risicomanagement zal ieder kwartaal een actualisatie van de opgenomen risico's in de risicomatrix expliciet worden behandeld als onderdeel van de Directierapportage.

Er zijn geen nieuwe risico's gedetecteerd die nog geen deel uitmaken van de risicomatrix.

De in 2018 opgetreden risicogebeurtenis, zijnde het stagneren van de afzet van reststoffen, heeft zich in het 1^e en 2^e kwartaal van 2019 voortgezet. De markt voor de afzet van slib is overspannen. Er is meer aanbod van ontwaterd slib dan verwerkingscapaciteit en dat is een landelijke probleem. WBL verwerkt een deel van het geproduceerd slib via een eigen slibdroger.

De slibdroger is in 2018 gerenoveerd maar heeft te kampen met meerdere problemen (technische problemen, samenstelling aanvoer, omgevingstemperatuur) waardoor de beoogde 100% benutting van de productiecapaciteit nog niet wordt gehaald (gerealiseerd is 82%).

Bovenstaande situatie heeft geleid tot een voorraad aan slib die gezien de overspannen markt niet kan worden verwerkt. Tijdelijke opslag vindt plaats in duwboden. Deze problematiek heeft de volle aandacht waarbij aan zowel korte termijn als ook middellange en lange termijnoplossingen wordt gewerkt.

In het 2^e kwartaal zijn een drietal inkoop- en aanbestedingstrajecten intern onderzocht en voor juridische advisering en toetsing op rechtmatigheid voorgelegd aan een extern bureau. In het 3^e kwartaal wordt dit onderzoek afgerond. In de bijlage rechtmatigheid aanbestedingen wordt dit nader toegelicht.

Financiële consequenties

De reguliere exploitatierekening verloopt met uitzondering van de additionele kosten gerelateerd aan de slibproblematiek conform begroting. De baten voor dienstverlening aan gemeenten tot en met juni bleven als gevolg van een onjuiste periodering achter ten opzichte van de begroting maar heeft geen effect op de jaarramingen. De achterblijvende geactiveerde personeelslasten zullen niet volledig worden gerealiseerd met name als gevolg van de later dan geplande invulling van vacatures. Daar staat tegenover dat ook de directe salariskosten voor deze functionarissen niet zijn gerealiseerd en per saldo dit een beperkt exploitatie-effect heeft.

Tot en met juni bedragen de additionele kosten als gevolg van de slibproblematiek € 1,3 mln. bestaande uit met name niet geraamde kosten voor de tijdelijke opslag van slib in duwbakken. Het niet respectievelijk beperkt kunnen afzetten van slib is een landelijk probleem zoals beschreven in het als bijlage opgenomen bericht van de landelijke regiegroep slibeindverwerking. Er worden diverse oplossingsrichtingen onderzocht met als doel de oplopende meerkosten gedurende de rest van het jaar en de gevolgen voor de begroting 2020 te voorkomen respectievelijk te minimaliseren. Op dit moment lopen diverse onderzoeken, in- en extern, om te komen tot (deel)oplossingen op de korte en middellange termijn.

Mede gelet op de omvang van de (dreigend) groeiende financiële consequenties ligt dit dossier op directieniveau en is het gekwalificeerd als een 'bedrijfs calamiteit'. Vanaf september wordt er maandelijks een 'slib'rapportage aan het Algemeen Bestuur gestuurd. In deze rapportage wordt ingegaan op de actuele situatie van de bedrijfsvoering, de (deel)oplossingen, de oplossingsrichtingen en de financiële consequenties voor de exploitatiebegroting en eventueel investeringsprogramma. Indien er tussentijds bestuurlijke besluiten genomen moeten worden om de voortgang in het oplossen van de slibproblematiek te borgen zal het bestuur via de portefeuillehouder(s) worden geconsulteerd. Een oplossingsrichting is het op korte termijn realiseren van eigen opslagcapaciteit op de locatie Susteren. Hierdoor kunnen de kosten voor externe opslag aanzienlijk worden beperkt en is WBL niet meer volledig afhankelijk van een externe partij. De contacten met de bevoegde gezagen, waaronder WL, lopen. Directie, leidinggevenden en medewerkers stellen zich tot doel de niet geraamde kosten binnen de eigen begroting op te vangen respectievelijk de gevolgen te beperken. Uiterste oplossing is het (deels) terugvallen op de bedrijfsreserve.

Investerings

Realisatie t/m juni 2019:

De investeringsuitgaven t/m juni bedragen € 20.108.000 en zijn daarmee € 1.590.000 lager dan gepland. Het lager dan begrote uitgavenniveau is een saldo van diverse onder- en overschrijdingen op projectniveau, waarbij onderstaand de relevante afwijkingen nader worden toegelicht:

- Bestuursrelevante projecten met in totaal € 295.000 lagere investeringsuitgaven dan gepland, met name: Project P64052U in bedrijf houden droger Susteren (€ 321.000 lagere uitgaven). De lager dan geraamde uitgaven tot en met juni zijn het gevolg van uitvoeringsvertragingen, o.a. als gevolg van onderzoek naar de criticaliteit van het onderhoud en onderhoudscomponenten. Grootste effect op de vertraging betreft het vergunningetraject voor de koelwaterchiller. Aangezien de koelwaterchiller direct effect heeft op de prestaties van de slibdroger wordt tot moment vervanging een gehuurde chiller ingezet;

- Niet bestuursrelevante projecten met in totaal € 1.295.000 lagere investeringsuitgaven dan gepland. Het is een saldo van diverse onder- en overschrijdingen. Deze investeringsuitgaven schuiven door naar de komende jaren.

Planning Investeringsuitgaven 2019:

In de navolgende projecten zijn materiële wijzigingen (> € 1,0 mln.) in de uitgavenplanning 2019 doorgevoerd:

- Als gevolg van meerdere en deels externe oorzaken verschuift € 2,3 mln. aan gepland uitgavenbudget van het project P11337U Verduurzaming kantoorgebouw van 2019 naar 2020;
- Het project P51023U Westelijke Mijnstreek (Transportsysteem) is "on hold" gezet. Per saldo heeft dit geresulteerd in lagere ramingen van € 2,1 mln. in 2019 en € 2,0 mln. in 2020. Het project is "on hold" gezet naar aanleiding van een in bredere context opgestarte discussie rondom de Westelijke Mijnstreek; een integrale benadering zoals bedoeld volgend uit de opdracht van Waterschap Limburg. Bij de integrale benadering worden de te treffen maatregelen in samenhang met elkaar afgewogen om voor betrokken partijen tot de beste oplossing te komen (wel/geen rwzi te Geleen, afzet effluent naar USG, etc.);
- Het project P49017 Leiding Simpelveld-Wijlre is in afwachting van de uitkomsten van het bestuurlijk overleg met de gemeente Gulpen-Wittem "on hold" gezet. Per saldo heeft dit geresulteerd in lagere ramingen van € 1,4 mln. in 2019 en € 2,9 mln. in 2020;
- De geraamde uitgaven in 2019 voor het project P64051U rwzi Susteren; onderhoudswerkzaamheden slibgisting zijn verlaagd (€ 1,1 mln.) en doorgeschoven naar 2020 in relatie tot de slibproblematiek. Het reinigen en renoveren van de slibgistingstank in Susteren vergt een doorlooptijd van 16 tot 20 weken. Door de uitbedrijfname van de slibgistingstank vindt er geen vergisting plaats en wordt ca. 1.000 ton extra slib geproduceerd. Deze extra slibproductie past niet binnen het bestaande verwerkingscontract met Indaver en dient als extra slib extern te worden afgezet.

Op basis van genomen besluiten en geactualiseerde ramingen wordt voorgesteld om het investeringsuitgavenniveau in 2019 te verlagen van € 49.517.000 met € 8.001.710 tot € 41.515.290. De voorgestelde verlaging van de uitgaven in 2019 is een resultante van aangepaste ramingen op diverse projecten. De verlaging in 2019 op onderhanden projecten schuift door naar navolgend jaar/jaren.

Communicatie

Na vaststelling door het Algemeen Bestuur zal Waterschap Limburg per brief worden geïnformeerd over de Directierapportage 2^e kwartaal 2019.

Ondernemingsraad

N.v.t.

De directeur,

De voorzitter,

ing. E.M. Pelzer MMO

drs. ing. P.F.C.W. van der Broeck

Bijlage: Mailbericht 08-08-2019 aan de leden van de Vereniging van Zuiveringsbeheerders

Bijlage: Rechtmatigheid aanbestedingen

Bijlage: Dashboard Directierapportage 2^e kwartaal 2019